

Måling af vejstøj og effekt af virkemidler

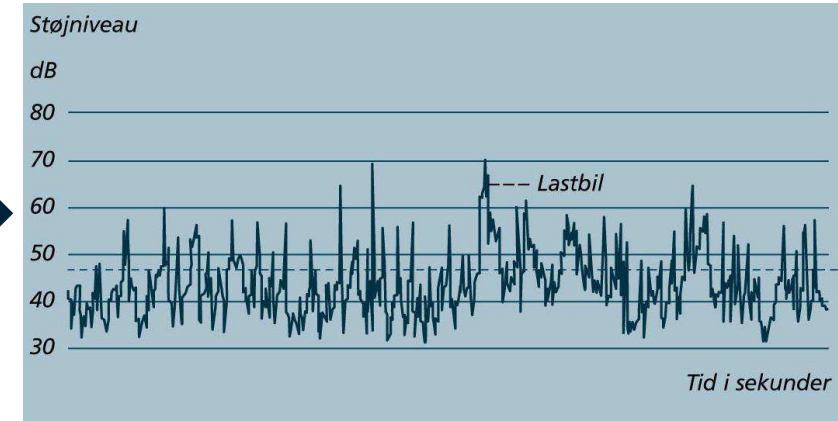
Med fokus på Silkeborg motorvejen og Ringmotorvejen i København

Hans Bendtsen, Senior Specialist,
Akustik, Støj og Vibrationer @ FORCE Technology

hacb@force.dk

Høring om trafikstøj i Transportudvalget 29 januar 2020

Systematisk beskrivelse af støj fra vejtrafik

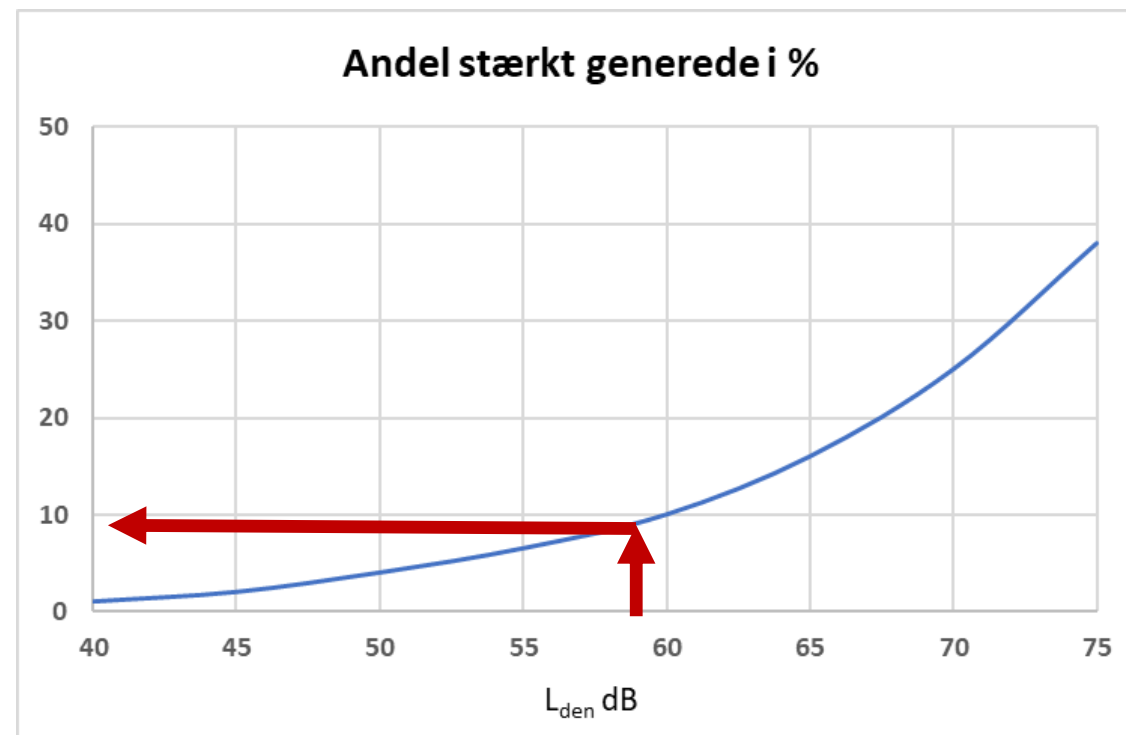

- Støjen angives som et vægtet gennemsnit over et helt døgn L_{den} :
  - Dagperioden 7-19
  - Aften perioden 19-22 med genetillæg på 5 dB
  - Nat perioden 22-7 med genetillæg på 10 dB
- For et gennemsnitligt døgn over et år med hensyntagen til:
  - Trafikkens variation over året
  - Vejrets variation over året
  - Vejbelægning med gennemsnitlig alder
- Vanskeligt at måle, nemt at beregne!

Oplevet støjgene og L_{DEN}

Se: www.mst.dk/luft-stoej/stoej

- Støjgene undersøgelser (spørgeskemaer eller interview der følger en ISO standard)
- L_{den} har en god korrelation med andelen af stærkt generede borgere
- Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier L_{den} :
  - Rekreative områder åbnet land (sommerhuse, grønt, camping): 53 dB
  - Rekreative områder i eller nær byområder (park, kolonihave, turistcamping): 58 dB
  - Boligområder (boliger, daginstitution m.v., udendørs opholdsarealer): 58 dB
  - Offentlige formål (hospitaller, uddannelse, skoler): 58 dB
  - Liberale erhverv m.v. (hoteller, kontorer m.v.): 63 dB
- Anvendes ved planlægning af nye veje og boliger

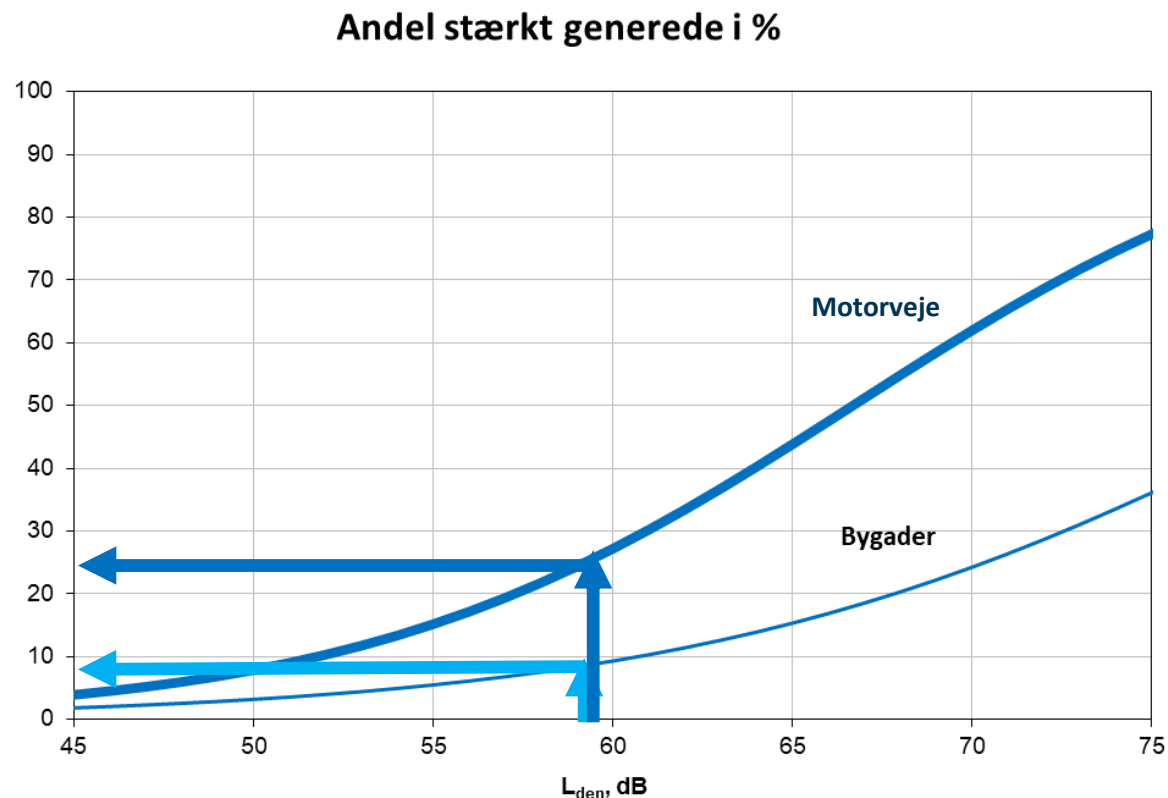

Stor ny dansk støjgeneundersøgelse

Støjgener fra byveje og motorveje, Rapport 551 – 2016 fra Vejdirektoratet

- Mennesker bosiddende langs motorveje er væsentligt mere generede af vejstøj, i forhold til mennesker bosiddende langs byveje, ved samme vejstøjbelastning
- Den oplevede gene indendørs i hjemmet er stort set ens for motorveje og byveje, mens den oplevede gene udendørs ved hjemmet (i haven, i gården mv.) er markant større langs motorveje end langs byveje
- Beboere langs motorveje føler sig stærkt generede ved ca. 6 - 13 dB lavere støjniveauer i forhold til beboere langs byveje
- Adgang til en stille facade i boligen har en positiv indvirkning på geneopfattelsen
- En ny grænseværdi for motorveje kunne diskuteres fx 52 dB

Foreslået i synspunkt i Trafik og Veje 2019/6-7

Støjens effekter

Støjkortlægning viser:

- 109.000 boliger over 58 dB langs statsveje
- 615.000 boliger over 58 dB langs kommuneveje

Se: www.mst.dk/luft-stoej/stoej

- Mennesker bliver generede
- Stresser og påvirker indlæring
- Bruger bolig og friarealer anderledes
- Giver reduceret søvnkvalitet (nat støj)

- Påvirker helbredet
- Ifølge ny WHO rapport begynder det menneskelige helbred at blive påvirket negativt ved et støjniveau på 53 dB eller 10 % stærkt generede

Giver sig udslag i reducerede boligpriser
Reducerede boligskatter

Udgifter til
støjreduktion

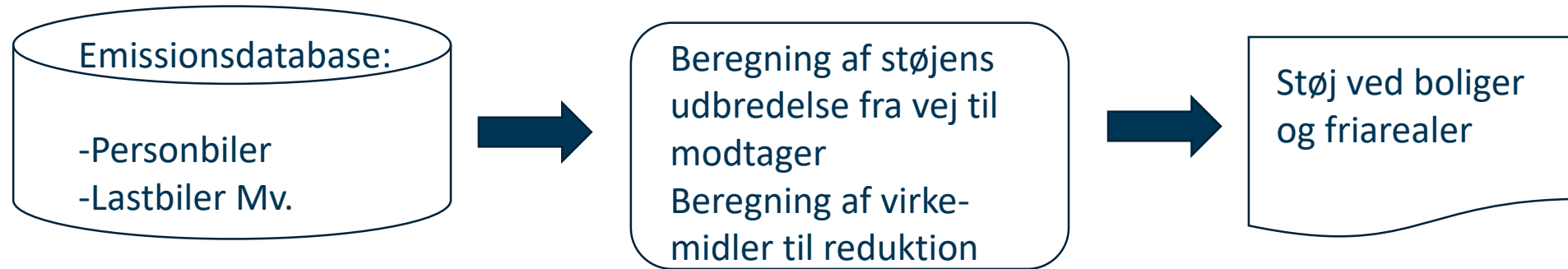

Sundhedsudgifter
Tabt arbejde mv.

Nord2000 til beregning af støj

Håndbog NORD2000 Beregning af vejstøj i Danmark, Rapport 434, 2013 Vejdirektoratet

Baseret på detaljerede målinger af støj fra mange enkelte køretøjer:

- Forskellige hastigheder
- Forskellige belægninger

Baseret på Akustisk teori og målinger

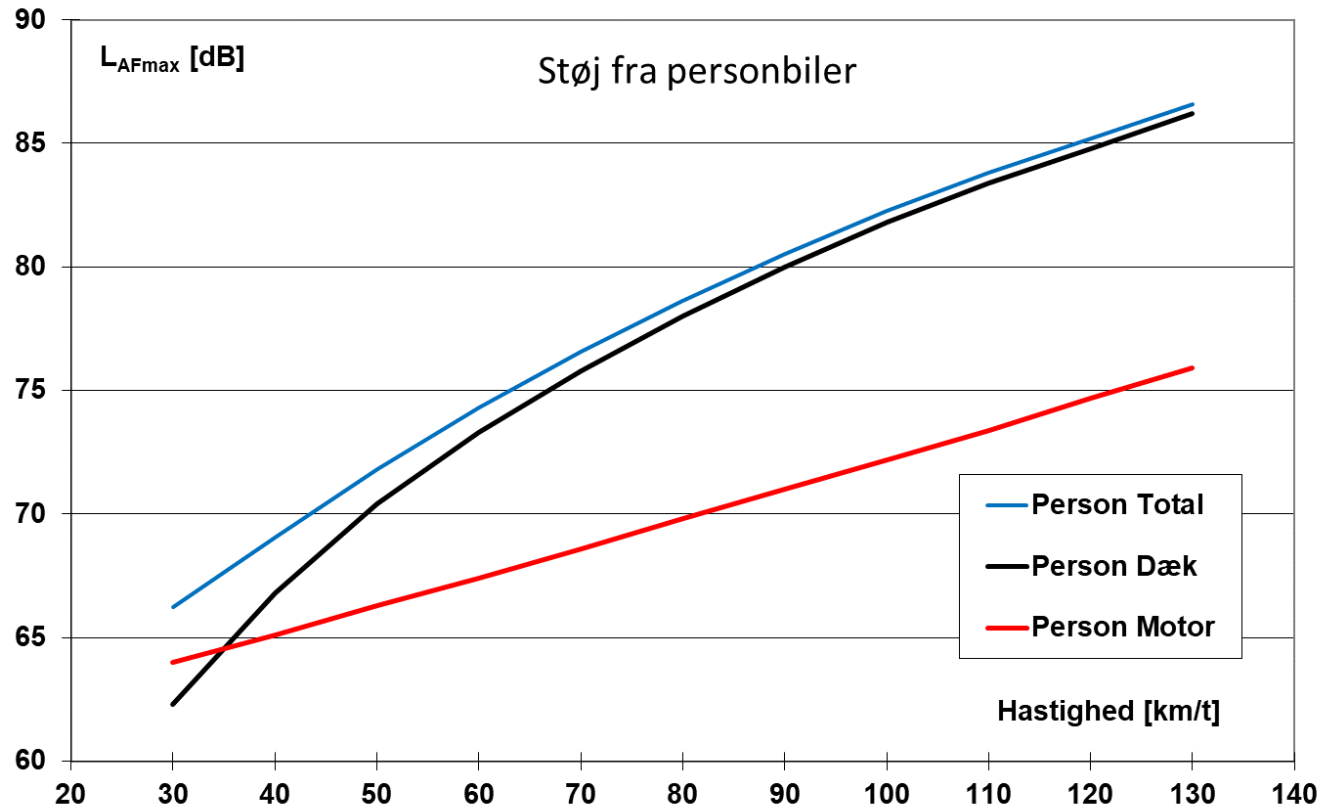

Beregningsforudsætninger for støj

- Estimeret trafik ved planlægning af nye veje og vejudvidelser
- Hvilken trafikmængde anvendes til støjberegninger:
  - Kort tidshorisont
  - Prognose 30 år frem
  - Vejens trafikale kapacitet
- Støjmæssig fremtidssikring af nye veje

Støj fra personbiler

- Støjen stiger med hastigheden
- Dækstøj dominerende over 35 km/t

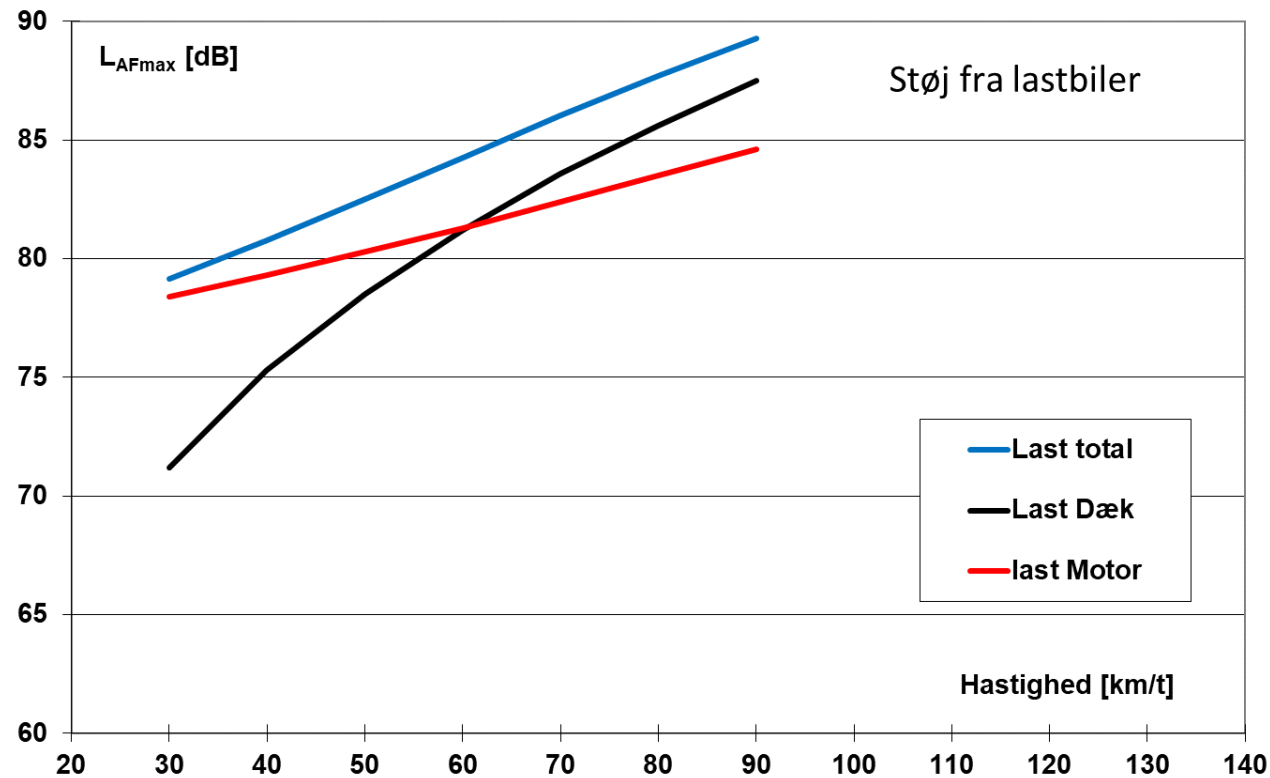

- Elbiler uden motorstøj har kun betydning for støjen under ca. 40 km/t

Støj fra lastbiler og busser

- Støjen stiger med hastigheden
- Motorstøj dominerende under 60 km/t
- Elektriske busser og lastbiler har 3 til 6 dB mindre støj på bygader
- Dækstøj betydningsfuld på motorveje
- Elektriske busser og lastbiler har ca. 2 dB mindre støj på motorveje
- Hvis alle busser og lastbiler er elektriske!

Hastighedsreduktion og støj

Trafik på motorvej typisk:

- 90 % personbiler ca. 50 % af lydenergien
- 10 % lastbiler og busser ca. 50 % af lydenergien; maksimal hastighed 80-90 km/t

Hastighedsreduktion	Støjreduktion blandet trafik
130=>120 km/t	0,9 dB
120=>110 km/t	0,9 dB
110=>100 km/t	0,9 dB
100=>90 km/t	0,9 dB
90=>80 km/t	1,3 dB
80=>70 km/t	1,4 dB
70=>60 km/t	1,4 dB

E4 ved Husqvarna i Sverige

Hastighedsreduktion fra 110 til 90 km/t på kortere strækninger med nærliggende boliger
Støjreduktion 1,8 dB ved reel fartreduktion

Automatisk fartkontrol kan være en fordel!

Bedre nattesøvn

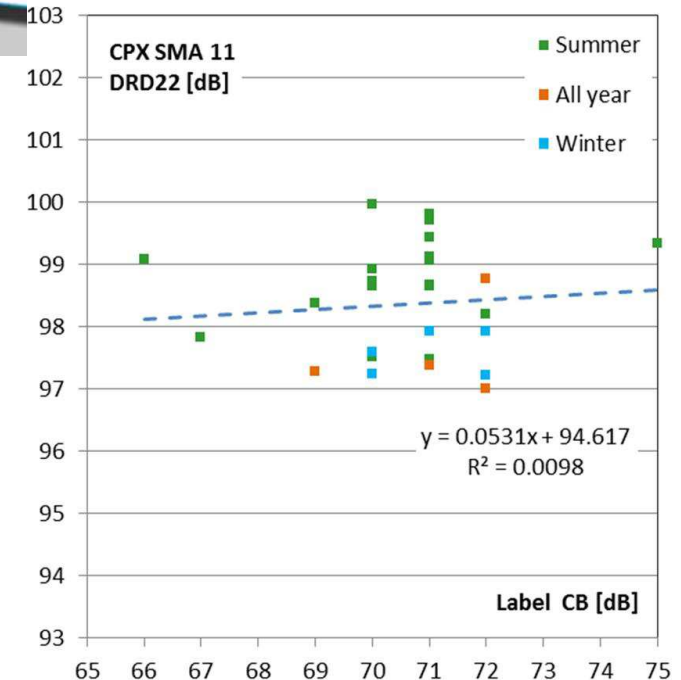
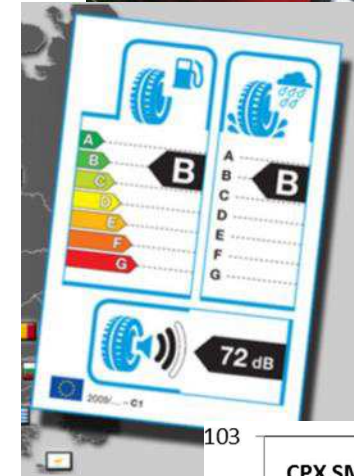
- Forbud mod tung trafik om natten fx fra 23 til 07 kan forbedre søvn kvalitet
- Gennemført i Heidelberg i Tyskland
- Reducere hastigheden fx til 80 km/t fra 22 til 07 kan forbedrer søvnkvalitet
- By i Schweiz hvor bom lukker for trafik om natten
- Forsøg i Gleisdorf i Østrig med reduceret hastighed om natten:
  - Personbiler fra 100 til 80 km/t
  - Lastbiler fra 80 til 60 km/t
  - Informativ skilte
  - Op til 5 dB reduktion af nat støj
- I Schweiz generelt forbud mod tung trafik på statsveje:
  - Om natten fra 22 til 5
  - På søndage og helligdage i 24 timer
- Lignende ordning i Østrig

Hvad gør EU?

Potential society effects of regulation tyre/road noise – Summary report of the NordTyre projects

- Har skærpet støjkraft til nye biler med op til 10 dB over 30-40 år:
  - Mindre støj fra motorer
  - Mere støj fra dæk
  - Samlet ingen effekt
- EU har indført støjkraft til nye dæk og støjmærkning
- Dæk til personbiler på markedet i dag varierer med op til 5 dB
- Støjreduktion mulig hvis kun de bedste dæk bruges!
- NordTyre projektet viste, at der ikke er nogen sammenhæng mellem faktisk målt støj og den angivne mærkning
- Nyt projekt (2019-2021) prøver at finde en løsning
- Behov for at påvirke EU:
  - Forbedre label systemet så det virker
  - Skærpe støjkraft til dæk
- NordTyre vurderer et samlet potentiale for 2 dB støj reduktion

Støj og vejbelægninger

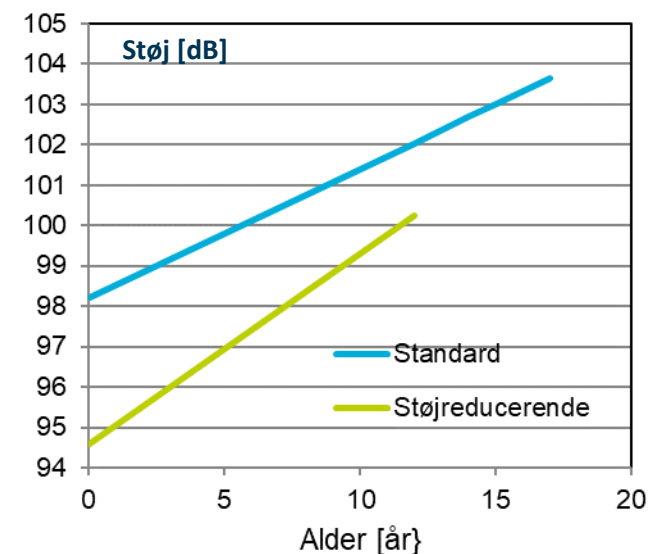
Undersøgelser af drænasfalt som støjreducerende slidlag Rapport 530, 2015, Vejdirektoratet

Trafikstøj i vejvedligeholdelsessystemer Muligheder og perspektiver Rapport 529, 2015 Vejdirektoratet

- Støjen fra alle vejbelægninger stiger med alderen
- Den gennemsnitlige støj over levetiden anvendes ved beregninger
- Støjreducerende slidlag (SRS) dæmper 2,4 dB (Nord2000)
- Drænasfalt har potentiale på 4,0 - 4,5 dB over levetiden:
  - Højere anlægsudgifter end almindelige belægninger
  - Lidt kortere levetid
  - Anvendes på 90 % af motorveje i Holland
  - Trafiksikkerheds fordele – mindre opsprøjt af regnvand
  - Mere kompliceret vintervedligeholdelse
- Et dansk demonstrationsprojekt kunne overvejes
- Når vejbelægninger alligevel skal udskiftes bør det overvejes at anvende støjreducerende belægninger

Ekstra
bevilling
nødvendig

Bygninger som støjafskærmning

Erhverv i Australien

Garager langs M3

Boliger i Australien

**Byg ikke nye
støjbelastede boliger
for tæt på motorveje!**

Støjrante arealer får værdi og kan sælges !
Bygherren betaler støjafskærmningen !

Absorberende støjskærm i midterrabatten

Eksempel fra Norditalien

Støjdæmpende potentiale op til 3 dB – støjdæmpning må beregnes

Supplerende støjskærm langs vej i udgravning

Eksempel fra Barcelona, støjdæmpning må beregnes

Overdækning

Melbourne noise tube
Australian

Arealerne helt op til motorvejen er nu støjfrie og vil kunne bruges til byudvikling
Salgspris kan fx anvendes til at medfinansiere overdækningen

Tiltag ved boliger

- Lokal afskærmning af friareal
- Anvende støjreducerende vinduer fx ved udskiftning
- Anvende ekstra lyd vinduer
- Beboere kan tilbydes rådgivning om støjdæmpning
- Partnerskaber mellem beboere og stat/kommune
- En pulje kan evt. medfinansiere støjdæmpning
- Pulje til kommuner

Opsamling på virkemidler

Silkeborg og Ringmotorvejen – og lidt kommuneveje

- Støjreducerende slidlag dæmper 2,4 dB
- Drænasfalt har potentiale på 4,0 til 4,5 dB – trin 1 demonstrations projekt
- Anvende støjreducerende belægning ved vejvedligeholdelse
- Reducere hastigheden fra 110 til 90 km/t giver 1,8 dB
- Reducere hastigheden fra 110 til 80 km/t giver 3,1 dB
- Reducere hastigheden til fx 80 km/t fra 22 til 07 forbedrer søvnkvalitet
- Forbud mod tung trafik fra 22 til 07 forbedrer søvnkvalitet
- Lokal støjskærm – bedre friareal
- Udskiftning til støjdæmpende vinduer – mindre støj inde
- Statslig pulje både til statsveje og kommuner
- Bygninger som støjafskærmning
- Skærme langs vej i udgravning
- Overdækning af vej i udgravning eller på dæmning – fjerner helt støjen
- Absorberende støjskærm i midterrabatten - op til 3 dB
- Påvirke EU til at forbedre dæk mærknings system - potentiale på sigt 2 dB generel støjreduktion

CEDR Call 2012: Noise

CEDR Transnational Road Research Programme

Call 2012: Noise

Funded by Norway, Sweden, Germany,
Belgium/Flanders, United Kingdom and Ireland

ON-AIR

Guidance Book on the Integration of Noise
in Road Planning

Deliverable D.4.1 October 2015

Danish Road Directorate – DRD

Institute of Transport Economics – TOI

LÄRMKONTOR – LK

--ON-AIR--

Se: www.cedr.eu

Tak for opmærksomheden!